

Més de 40 activitats programadas pel Departament de Cultura donaran a conèixer la faceta de fotògraf del pintor Carles Fontserè

La Generalitat recupera la memòria de Carles Fontserè

El nom de Carles Fontserè (1916-2007) va associat al cartellisme de la Guerra Civil i l'exili republicà en els primers anys del franquisme. Menys coneguda, però no menys important, és la seva faceta com a fotògraf, un dels vessants que més es pretén destacar ara que es compleix el centenari del seu naixement. El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya commemora aquest centenari amb prop de quaranta activitats, la primera de les quals va tenir lloc el passat mes de febrer amb la presentació del fons de 50.000 fotografies inèdites de l'artista.

Santi Vila, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, afirma que "la planificació de les activitats respon a una

■ **Les seves fotografies estan a l'alçada de les mirades d'autors com Henri Cartier-Bresson o Joan Colom**

■ **SANTI VILA: "La fotografia estarà present en tots els actes, una forma artística que connecta amb les noves generacions"**

lògica territorial per visualitzar el somni noucentista de la Catalunya Ciutat, on les ciutats d'arreu del país generen valor i excel·lència en les seves programacions. Fontserè, que va viure, voltar i exposar per mig món —la internacionalització, un altre dels valors que el centenari transmet— i arreu del país, crec que estaria orgullós de com tots aquests paràmetres s'interrelacionen".

Fontserè va ser un artista de dilatada trajectòria en diferents vessants: fotògraf, pintor, cartellista, escenògraf, dibuixant de còmic i escriptor. Va començar de ben jove

com a il·lustrador de cartells i, en esclatar la Guerra Civil, forma part del comitè revolucionari del Sindicat de Dibuixants. Pinta el primer cartell que s'enganxa pels carrers i organitza el taller col·lectiu de propaganda: pintura de trens, cartells monumentals, etc. Mobilitzada la lleva del 37, s'incorpora a les Brigades Internacionals; pinta murals de guerra i gravats per als butlletins d'informació del Comissariat de Guerra de la base, a Albacete. Dissoltes les Brigades Internacionals, passa com a dibuixant de l'Estat Major de la DECA, i, en els darrers dies de la guerra, a Figueres, al Comissariat de Propaganda de la Generalitat.

L'any 1939 es va exiliar a França on continuaria fent d'il·lustrador, però diversificant la seva obra. El seu exili el va portar més tard a Mèxic i, finalment, l'any 1949 es va instal·lar a Nova York, on sense deixar de treballar com a il·lustrador s'iniciava al món del fotoperiodisme. La seva fascinació per aquesta ciutat ha deixat un gran recull de documents de gran valor informatiu, sociològic i plàstic. Entre els anys 1966 i 1967, Fontserè va realitzar tres viatges a Ciutat de Mèxic en el transcurs dels quals va elaborar un ampli treball fotogràfic, impulsat i dirigit per l'escriptor i fotògraf local Juan Rulfo.

CESSIÓ DEL SEU PATRIMONI

Des de mitjans de l'any 1973 i fins a la seva mort, Carles Fontserè va viure a Can Tista de Porqueres, una antiga casa de pagès reformada a la vora de l'estany de Banyoles. L'any 1994 va cedir en vitalici, juntament amb Terry Broch, la seva esposa, el seu patrimoni a la Generalitat de Catalunya.

L'any 2012, quan es commemorava el cinquè aniversari de la seva mort, Bonart Cultural, la Fundació Lluís Coromina i la Generalitat de Catalunya, amb el suport dels ajuntaments de Banyoles i de Porqueres, i de Terry Broch es varen iniciar un seguit d'activitats per posar en relleu la figura de Carles Fontserè. Durant l'any següent, des de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, es va efectuar l'inventari total del fons de Carles Fontserè, que es trobava a la casa familiar de Porqueres: trenta metres lineals de documentació produ-

ïda entre els anys 1916 i 2008. El febrer del 2014 es van traslladar totes les fotografies professionals a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany. Es tractava de 42.500 negatius, 6.450 positius ampliat de fotografia i 3.540 fulls de contacte, tot de fotografia en blanc i negre realitzada entre els anys 1959-1991. Es conserven fotografies de Nova York, San Francisco, Ciutat de Mèxic, Roma, París, Londres i Catalunya, però també instantànies de personalitats del món artístic i cultural de l'època com Salvador Dalí, Camilo José Cela, Josep de Creeft o Rafael Alberti.

Durant el 2016 es commemora, per tant, el centenari del naixement d'aquest polifacètic artista, amb un gran objectiu: destacar la importància del Fontserè fotoperiodista. La programació de l'Any Fontserè, comissariat pel periodista, crític d'art i gestor cultural Ricard Planas, consta de quaranta propostes que es distribueixen en dos grans blocs: les exposicions i les publicacions. Una de les grans exposicions es va inaugurar el passat 10 de juny al Centre Cultural de Terrassa. Sota el títol "Carles Fontserè. Photocitizen. Els projectes pendents", la mostra, oberta fins al 17

1 FINS A SETEMBRE

El Centre Cultural Terrassa acull "Carles Fontserè, Photocitizen. Els Projectes Pendants"

2 CULTURA

Santi Vila, conseller de Cultura de la Generalitat, va presidir l'acte d'inauguració

3 ELS INICIS

L'exposició sobre l'autor ja inaugurada és la més completa sobre Fontserè que s'ha fet fins ara

4 ARXIU COMARCAL

L'arxiu comarcal conserva 42.500 negatius fotogràfics, 3.540 fulls de contactes, etc.

de setembre, revisa els inicis fotogràfics de l'artista i representa la més completa que s'ha fet fins ara. Altres exposicions programades són "Carles Fontserè. Una història gràfica de Nova York" que s'exposarà al Museu Nacional d'Art de Catalunya a l'octubre; "Carles Fontserè: 60.000 fotografies" a la Fundació Lluís Coromina de Banyoles; "Mirades a Fontserè", un recull fotogràfic de mirades que han realitzat diversos fotoperiodistes sobre l'artista i que es podrà veure a l'Escola Internacional de Fotografia Grisart a Barcelona i a la Biblioteca Carles Rahola de Girona, entre altres.

LLIBRE DE REFERÈNCIA FOTOGRÀFICA

Pel que fa a les publicacions, el Departament de Cultura està elaborant la monografia, "Carles Fontserè, des de l'exili. Fotografia i assaig social d'un temps viscut (1958-1973)", que ha de ser el llibre de referència que compilarà tota la faceta fotogràfica de l'artista i que el vincularà amb altres fotògrafs del moment com Joan Colom, Oriol Maspons o Julio Ubiña. L'altra publicació destacada -adreçada a la internacionalització de l'artista- és la traducció a l'anglès del primer dels quatre volums

de les memòries que va escriure personalment entre el 1931 i el 1939. Les activitats del centenari es complementen amb visites guiades a Can Tista, l'estudi-taller a Porqueres, i a Perpinyà, on hi va viure una temporada durant el seu exili a França.

Santi Vila, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, recorda que el tret de sortida de totes aquestes commemoracions es va iniciar a principis d'any durant la seva visita a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, a Banyoles, que va servir per presentar l'inventari i la digitalització del fons, bàsicament fotogràfic, de l'artista català. "Una feina ciclòpia dels professionals de la casa que ha necessitat molta cura i sensibilitat i que, essent com és la propietat del llegat Fontserè de la Generalitat de Catalunya, hem cregut imprescindible de difondre al màxim possible emprant les noves tecnologies", assegura.

Per aquesta raó, la fotografia estarà present en tots els actes previstos. Una modalitat de l'expressió artística que connecta amb força amb les noves generacions i que s'inclou dins els codis visuals als quals més acostumats ens tenen els nostres temps moderns.

AGENDA

Actes programats arreu del territori

Exposició "Carles Fontserè, photocitizen. Els projectes pendents" – Del 10 de juny al 17 de setembre. Centre Cultural Terrassa
Exposició "A Porqueres, Carles Fontserè" Del 10 de juny al mes de juliol. Biblioteca Carles Fontserè
Exposició "Carles Fontserè al Museu del Joguet de Catalunya" Del 21 de juliol al 09 d'octubre. Monestir de Sant Esteve
Exposició "Mirades a Fontserè" Durant setembre i octubre. Escola Internacional de Fotografia Grisart
Exposició "Carles Fontserè. Una història gràfica de Nova York" A partir de l'octubre. Museu Nacional

d'Art de Catalunya
Exposició "Carles Fontserè. 60.000 fotografies" Del 07 d'octubre al 17 de desembre. Fundació Lluís Coromina
Publicació "Llibre d'artista" Novembre
Publicació "4t volum de les memòries de Carles Fontserè" Gener 2017
Publicació "Llibre sobre fotografia Fontserè" Gener 2017
Exposició itinerant "Fontserè i el Sindicat de Dibuixants. Cartells en temps de guerra i revolució" Febrer 2017. Arxiu Nacional de Catalunya
Exposició "Carles Fontserè- Perpinyà 1939. Vivències i estratègies de l'exili" Octubre 2017. Museu Memorial de l'Exili
Més informació: www.carlesfontsera.cat